

Okul Öncesi Çocukta Uyum Sorunu ve Yapılması Gerekenler

Okul öncesi çocukta en sık şikayet konusu olan sorunlardan bazıları şöyle sıralanabilir: Temel alışkanlıkların kazandırılmasında güçlükler, okul fobisi, aşırı hareketlilik veya çekingenlik, içinde bulunduğu durumla baş edip edemeyeceğine dair hissedilen kaygı... Bu sorunların her birini ele alıp, nedenlerini keşfetme, nedenleri ve sorunları gidermek, aile ve okul öncesi eğitim kurumunun işbirliği halinde yapacağı görevlerdir. Çocukların öğretmenleriyle ve akranlarıyla gerçekleştirdikleri iletişimin kalitesi de onların okula erken uyumlarını etkilemektedir. Öğretmen ile olumlu, güvenli ve yakın bir ilişki çocuğun okula uyumunu desteklemekte ve diğer sosyal ilişkilerini de geliştirmektedir.

Çocuğun anne-baba ile ilişkileri de okula uyumunu etkileyebilmektedir. Çocuk yetiştirme yöntemlerinin ve anne-baba-çocuk iletişiminin doğrudan çocukların davranış ve sosyal becerilerini, dolaylı olarak da okula uyumunu etkileyebilmektedir. Ayrıca okula başlamak çocuk kadar ebeveyn için de yeni bir adım ve değişimdir. Ebeveyn ve öğretmen çocuğa karşı farklı tutum ve farklı beklentiler içinde olabilmekte ve çocuk ile iletişimde kullanılan dil, önem verilen değerler ev ve okul arasında farklılık gösterebilmektedir. Özellikle okula uyum sürecinde öğretmen ile ebeveyn arasında açık bir iletişim olmadığı takdirde çocuğun gelişimi ve öğrenmesindeki devamlılık olumsuz etkilenmektedir.

Okula Uyum Sürecinde Öğretmenler ne yapabilirler?

Öğretmenlerin sağlayabileceği en büyük destek, oryantasyon sürecine katkıda bulunmak. Pek çok öğretmen, çocukların uyum süreci konusunda deneyimli; bu yüzden de, çocuğun ebeveyninden aşamalı olarak ayrılması konusunda esneklik sağlayabiliyor. Çoğu öğretmen okulun ilk günlerinde sınıfın dışında bekleyen çocuğun anne/baba ya da bakım verenlerini, görmesine engel olmuyor. Bunun dışında, her çocuğun sürece uyum sağlama zamanının farklı olacağını bilerek, belirli sınırlar içerisinde bir miktar alışma süresi belirlemek önemli nokta. Çocuğun yaşadığı sorunun iki haftadan uzun sürmesi durumunda, aile ile bu durumun paylaşılması ve gereken desteğe başvurulması yardımcı olacaktır.

Okula Uyum Sürecinde Anne ve Babalar Ne Yapabilirler?

Anne ve babalar öncelikle kendilerinin de bir uyum süreci içerisinde olacaklarını unutmamalıdır. Bazı bakım verenler, çocuklarıyla daha iç içe geçmiş bir ilişki kurabiliyorlar. Böyle bir sistem içerisinde büyüyen çocuğun, ev dışındaki durumlara uyum sağlaması biraz daha zor

olabiliyor. Benzer şekilde bu sistemde, söz konusu bakım verenin de çocuğundan o okulda olduğu süre içerisinde uzak kalması onun açısından da zor olabiliyor. Buradaki kaygıyı sağlıklı yönetmek, ihtiyaç halinde bir uzmandan destek almak yine çocuğu büyük bir yükten kurtaracaktır.

Okula Uyum sürecinde Yapılabilecekler:

- Çocuğun krizlerine ilgi göstermemek, bunlara ilgisiz davranmak, onu ele alırken sakin olmak.
- Çocuk olumlu davranışlarda bulunduğunda, ona ilgi göstermek ve onu ödüllendirmek..
- Çocuğun krizlerinden ürkmemek ve ona aciz görünmemek.
- Çocuğun üstüne fazla düşmemek.
- Çocuğu sürekli "yapma" uyarısı ile kısıtlamamak, ancak belli kuralları koymak.
- Çocukla sabırlı ve kararlı davranmak, iyi bir diyalog kurmanın yollarını aramak.
- Çocuğun olumsuz davranışlarının altında yatan duyguları keşfetmek.
- Çocuğu zevk alıyorsa, su, resim ve boyama faaliyetlerine yönlendirmek, bu faaliyetlerde duygularını dışa vurmasını sağlamak, yaptığı eserleri inceleyerek onu tanımaya çalışmak.
- Çocuğu tanıyarak yönlendirmek.
- Çocuğa başarı alanları bulmak.
- Çocuğu bloklara yönlendirerek enerjisini harcamasına yardım etmek.
- Teke tek arkadaş ilişkileri geliştirmesine fırsat vermek olarak sıralanabilir.